

Implementering af akut psykiatrisk udrykningstjeneste i Region Syddanmark

I Region Syddanmarks aftale om budget 2019 fastlægger regionsrådet, at styrke den akutte indsats via udbredelse af mobile skadestuer til alle psykiatriske afdelinger med akutmodtagelse og etablering af en akut psykiatrisk udrykningstjeneste.

Efter forbillede fra satspuljeprojektet om mobil skadestue i Vejle etableres mobile skadestuer foruden i Vejle i Aabenraa, Esbjerg og Odense. Den mobile skadestue går ind med akut udgående tilbud for at undgå indlæggelse eller lette overgangen efter udskrivning. Indsatserne i den mobile skadestue består af opstart af behandling, behandling, kontakt til samarbejdsparter og overlevering. De mobile skadestuer har åbent kl. 13-21, alle ugens dage.

Som supplement til de mobile skadestuer har regionsrådet desuden prioriteret at etablere et tilbud om akut udrykning fra psykiatrisygehuset, der kan bistå bl.a. politiet med psykiatrifaglige kompetencer fx i situationer, hvor politiet eller andre samarbejdsparter udtrykker bekymring for, at det kan dreje sig om en psykiatrisk problemstilling. Den akutte psykiatriske udrykningstjeneste skal derfor ses i sammenhæng med etablering af de mobile skadestuer og ses i sammenhæng med den øvrige akutte psykiatri – fra den opsøgende og udgående intensive ambulante psykiatri i lokalpsykiatrien til de psykiatriske akutmodtagelser.

Etablering af den akutte udrykningstjeneste kræver tæt samarbejde med politiet og øvrige samarbejdspartnere. Psykiatrisygehuset har været i dialog med Syd- og Sønderjyllands Politikreds, Sydøstjyllands Politikreds og Fyns Politikreds, som dækker Region Syddanmarks geografi, samt Rigspolitiet, lægevagten og de praktiserende læger om en model for den akutte udrykningstjeneste. Nærværende er en beskrivelse af en model for den akutte psykiatriske udrykningstjeneste og snitfladen til øvrige akutte tilbud i psykiatrisygehuset. Tilrettelæggelse af den færdige model vil løbende ske i tæt samarbejde med politiet og Rigspolitiet.

I satspuljeaftalen på sundhedsområdet for 2019-2023 har Rigspolitiet fået bevilliget midler til at udføre et nationalt pilotprojekt af et fælles udrykningskoncept, hvor personale fra både politiet og psykiatrien rykker ud fælles i en civil politibil og håndterer hændelser, hvor personer med psykiske lidelser er involveret. Tilbuddet er i tidsrummet kl. 07-23.00. Psykiatrisygehuset deltager sammen med Fyns Politikreds i det nationale projekt. Satspuljeprojektet samtænkes med etablering af den akutte psykiatriske udrykningstjeneste i Region Syddanmark.

Som led i udmøntning af sundhedspuljen til højt prioriterede indsatser på sundhedsområdet udmønter Sundheds- og Ældreministeriet i perioden 2018-2021 midler til regionale akutte udrykningstjenester i psykiatrien (AAT-behandling) til anvendelse i forlængelse af satspuljeprojektet til forsøg med ambulante akutteams i den regionale psykiatri, der varede fra 2014-2017. Midlerne fordeles, så

Psykiatrien i Region Syddanmark

Region Syddanmark via tilskud modtager 2018: 4 mio. kr., 2019: 3,68 mio. kr., 2020: 4,3 mio. kr. og 2021: 4 mio. kr.

Formålet med den akutte psykiatriske udrykningstjeneste er, at:

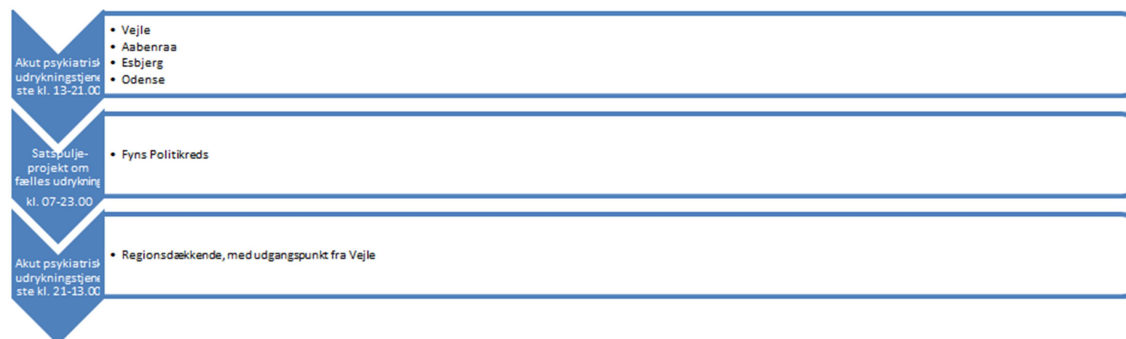
- Øge kvaliteten i akuttjenesten
- Reducere antallet af tvangsindlæggelser og medvirke til at borgers behov for evt. indlæggelse sker frivilligt
- Bistå politiet med psykiatrifaglig assistance med fokus på deeskalering i forhold til borger, når der er tegn på, at situationen er ved at køre op
- Øge trygheden ved at sikre information til borger og pårørende om forløbet i psykiatrien, når borger ankommer til sygehuset

Målgruppen er borgere over 20 år.

Model for etablering af den akutte psykiatriske udrykningstjeneste

Der etableres en regionsdækkende akut psykiatrisk udrykningstjeneste i den psykiatriske akutmodtagelse i Vejle, Aabenraa, Esbjerg og Odense, som bemandes med én erfaren sygeplejerske med specialuddannelse i psykiatrisk sygepleje i tidsrummet kl. 13-21.00 alle ugens dage¹. I Vejle bemandes psykiatrisk akutmodtagelse yderligere med en sygeplejerske fra kl. 21-13, så udrykningstjenesten er døgndækkende.

Den akut psykiatriske udrykningstjeneste rykker ud døgnet rundt alle ugens dage sammen med politiet eller praktiserende læge/vagtlæge. I tidsrummet fra kl. 13-21.00 alle ugens dage rykker den akutte psykiatriske udrykningstjeneste ud fra alle fire geografier. Hver akut udrykningstjeneste skal rykke ud i de kommuner, som ligger i afdelingens optageområde, dog med den undtagelse at Odense skal dække hele Fyn. Fra kl. 21-13 rykker den akut psykiatriske udrykningstjeneste ud fra Vejle og assisterer alle politikredse, vagtlæger og praktiserende læger i regionen. Den akut psykiatriske udrykningstjeneste er et akut udgående tilbud til ukendte og kendte borgere. Den psykiatriske udrykningstjeneste rykker ud, når politi eller praktiserende læge/vagtlæge rekvirerer assistance gennem psykiatrisk akutmodtagelse ved bekymring om akut psykiatrisk problemstilling og behovene afdækkes og der igangsættes relevante tiltag². Den akut psykiatriske udrykningstjeneste tilbyder psykiatrisk assistance ved de vanskeligste tvangsindlæggelser. Derudover tilbydes psykiatrifaglig rådgivning og sparring til politiet, hvor politiet har behov for rådgivning/sparring fra en psykiatrifaglig ressourceperson for at deeskalere en konflikt.

¹ I Odense dog i tidsrummet kl. 07-23, som følge af pilotfasen i Rigspolitiets satspulje-projekt, som forventes igangsat fra juli 2019 og varer til og med juni 2021.

² Borgere, pårørende og samarbejdspartnere kan få hjælp af den akut psykiatriske udrykningstjeneste ved henvendelse til vagtlæge, praktiserende læge, politi eller psykiatrisk akutmodtagelse

Psykiatrien i Region Syddanmark

Politiet vurderer om der er behov for psykiatrifaglig udrykning og bistand i forbindelse med udrykninger fra politiet til f.eks. tvangsindlæggelser, henvendelser om uro m.v. hvor politiet mistænker det er grundet psykiatiske problemstillinger. Sammen med politiet er det altid politiet der har kommandoen af sikkerhedsmæssige grunde.

Snitflade til øvrige akutte tilbud

Borgere, pårørende og samarbejdspartnere kan hele døgnet rette henvendelse til de psykiatiske akutmodtagelser, som modtager akutte patienter ved henvendelse i akutmodtagelsen. Derudover supplerer lokalpsykiatrierne med akuttider til kendte patienter, og ukendte borgere kan efter forudgående besøg i psykiatrisk akutmodtagelse få en akut besøgstid i lokalpsykiatrien.

De mobile skadestuer i Vejle, Aabenraa, Esbjerg og Odense skal fra kl. 13-21.00 yde akut bistand ved at give tilbud om kontakt (telefon, video, samtale/besøg) til kendte og ukendte patienter indenfor 24 timer, uanset om det drejer sig om en henvendelse i den akutte fase eller som opfølgning på indlæggelse, med henblik på at undgå gen-/indlæggelse. Indsatserne i den mobile skadestue består af opstart af behandling, behandling, kontakt til samarbejdspartner og overlevering. Behandlingen tilrettelægges efter, om patienten er kendt efter indlæggelse, eller patienten har en akut alvorlig psykiatrisk krise og skal have akut behandling som alternativ til akut indlæggelse.

Akut henvendelse fra kendte og ukendte patienter, pårørende, samarbejdspartnere som fx bosted, lægevagten eller praktiserende læge kan ske til psykiatrisk akutmodtagelse, som visiterer til den mobile skadestue. Den mobile skadestue kan ved behov for (akut) psykiatrifaglig assistance, f.eks. rykke ud og bistå praktiserende læge og lægevagten med psykiatrifaglig rådgivning/sparring, med henblik på vurdering og afklaring af borgers psykiatiske tilstand i uklare, akutte situationer (gul tvang). Ligesom mobil skadestue indenfor 24 timer kan tage ud i borgerens hjem og på bosteder for at afklare behovet for akut behandling.

	Vejle	Esbjerg	Aabenraa	Odense
Døgnåben Psykiatrisk Akutmodtagelse	x	x	x	x
Akuttider i lokalpsykiatrien kl. 08-13	x	x	x	x
Mobil skadestue kl. 13-21	x	x	x	x
Akut psykiatrisk udrykningstjeneste kl. 13-21	x	x	x	x
Regionsdækkende akut psykiatrisk udrykningstjeneste kl. 21-13 i Vejle			x	
Satspuljeprosjekt Fælles udrykning, forankret i Fyns Politikreds Kl. 07-23				x

Implementeringsproces

Afdelingerne skal i implementeringen af den akutte psykiatiske udrykningstjeneste organisere tilbuddet i tæt samarbejde med den lokale politikreds. Forventningsafstemning omkring samarbejdet i udrykningssituationer afklares mellem sygehusledelsen og den lokale politikreds.

Afdelingsledelserne skal sikre, at indsatserne i den akutte udrykningstjeneste implementeres indenfor rammerne lokalt. Afdelingernes implementering af den akutte psykiatiske udrykningstjeneste vil løbende være et fokuspunkt på bilaterale møder med afdelingsledelserne samt være et fokuspunkt på

Psykiatrien i Region Syddanmark

intern survey i foråret 2020. Den løbende opfølgning og evt. tilpasning sker sammen med især politi og praktiserende læger/vagtlæger.

Aktiviteten i den akutte psykiatriske udrykningstjeneste vil bestå af akutte udebesøg, telefonkonsultation og videokonsultation. Der fastsættes ikke måltal for antallet, som udrykningstjenesten skal opnå, men afdelingerne skal registrere aktiviteten, så det er muligt at følge den på forespørgsel.

Tilbuddet forventes at reducere antallet af tvangsindlæggelser i afdelingen. Afdelingerne giver status på effektmål 1 år efter opstart på de bilaterale møder.

For politiets vedkommende forventes, som i satspuljeprojektet for det fælles udrykningskoncept:

- en forbedret indsats og service for personer med psykiske lidelser, der kommer i kontakt med politiet
- reducere af antallet af eskalerede situationer og skader som følge af politiets håndtering af personer med psykiske lidelser
- reducere af tiden, hvor personer med psykiske lidelser er i politiets varetægt via hurtigere korrekt psykiatrisk behandling

I samarbejde med den lokale politikreds følges op på den forventede effekt hos politiet.

Indsatsen forventes igangsat pr. 1. juni 2019.

Økonomi

I budgetforliget for 2019 tilføres afdelingerne samlet 7,6 mio. kr. årligt (18-pl) til varetagelse af indsatserne i den akutte udrykningstjeneste. Den regionale dækning i udrykningstjenesten er efterfølgende besluttet døgndækket, hvorfor den samlede bevilling bliver på 8,3 mio. kr. årligt (19-pl). Etablering af de akutte udrykningstjenester forudsætter samdrift med de mobile skadestuer og akutmodtagelserne.

5,8 mio. kr. (19-pl) af midlerne er til indsatsen i udrykningstjenesten. De fordeles med 1,45 mio. kr. pr. akutmodtagelse til:

- Én erfaren sygeplejerske med specialuddannelse i psykiatrisk sygepleje i vagtbærende funktion i mobil skadestues åbningstid kl. 13-21. Dette svarer til 2,34 fuldtidsstillinger ud fra en gennemsnitsløn på ca. 0,513 mio. kr. inkl. særydelser, i alt 1,202 mio. kr. (19-pl)
- Øvrig drift udgifter: bil, arbejdsstation, transportudgifter mv., 0,250 mio. kr.

I alt for alle 4 akutmodtagelser: 5,8 mio. kr. årligt.

Psykiatrisk Afdeling Vejle tilføres yderligere budget på 2,5 mio. kr. (19-pl) årligt til varetagelse af den regionsdækkende akutpsykiatriske udrykningstjeneste i tidsrummet kl. 21-13. Budgettet dækker:

- Én erfaren sygeplejerske med specialuddannelse i psykiatrisk sygepleje i vagtbærende funktion i tidsrummet kl. 21-13. Dette svarer til 4,87 fuldtidsstillinger ud fra en gennemsnitsløn på ca. 0,512 mio. kr. inkl. særydelser, i alt 2,497 mio. kr.

Indsatserne forventes igangsat pr. 1. juni 2019.

Psykatrien i Region Syddanmark

Med en forudsætning om, at udgifter til indsatsen i udrykningstjenesten dækkes en måned inden opstart 1. juni 2019, vil årvirkningen i 2019 være på 5,455 mio. kr. (i 19-pl) (8/12-dele på løn og 7/12-dele på øvrig drift).